Aº 1943. Nº 42

PUBLICATIEBLAD.

BESCHIKKING *van den 23sten Februari 1943 no. 1337 tot bekendmaking van het Koninklijk besluit van den 3den December 1942 (Staatsblad no. C 67), houdende vaststelling van een tijdelijke bijzondere regeling tot het verkrijgen van een getuigschrift, bevoegdheid gevende aan de aan een Nederlandsche Universiteit of Hoogeschool af te nemen examens deel te nemen (zg. Staatsexamen).*

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Gelezen den brief van Zijne Excellentie den Heer Minister van Koloniën van 29 December 1942, waarbij opdracht wordt gegeven tot bekendmaking van het Koninklijk besluit van 3 December 1942 (Stbl. No. C. 67), houdende vaststelling van een tijdelijke bijzondere regeling tot het verkrijgen van een getuigschrift, bevoegdheid gevende aan de aan een Nederlandsche Universiteit of Hoogeschool af te nemen examens deel te nemen (zg. Staatsexamen);

HEEFT GOEDGEVONDEN:

te bepalen dat bovenaangehaald Koninklijk besluit van 3 December 1942 (Stbl. No. C 67) nevens deze beschikking in het *Publicatieblad* zal worden bekendgemaakt.

Willemstad, den 23sten Februari 1943.
De Gouverneur voornoemd,
P. KASTEEL.

Uitgegeven den 6den Maart 1943.
De gouvernements-secretaris,
GRONEMEIJER.

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, enz., enz., enz.

Op de voordracht van Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en wetenschappen van 24 November 1942, No. 680;

Overwegende, dat de tegenwoordige omstandigheden het dringend noodzakelijk maken, dat voor den duur van den oorlog een bijzondere regeling wordt getroffen, welke het aan jongelieden, Nederlander of Nederlandsch onderdaan zijnde en buiten de bezette deelen van het Koninkrijk der Nederlanden verblijvende, mogelijk maakt een getuigschrift te verkrijgen, dat hun de bevoegdheid geeft aan de aan een Nederlandsche Universiteit of Hoogeschool af te nemen examens deel te nemen;

Gelet op het bepaalde in artikel 11 der Hooger-Onderwijswet en in artikel 55 der Middelbaar-Onderwijswet;

Den Buitengewonen Raad van Advies gehoord;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

Tot het einde van het jaar, waarin de Nederlandsche Regeering buiten Nederland hare werkzaamheden verricht, wordt aan jongelieden, Nederlander of Nederlandsch onderdaan zijnde en buiten de door den vijand bezette deelen van het Koninkrijk der Nederlanden verblijvende, eenmaal per jaar gelegenheid gegeven door een uitsluitend schriftelijk examen een getuigschrift te verwerven, dat gelijke rechten geeft als het getuigschrift, vermeld in artikel 11 der Hooger-Onderwijswet of dat vermeld in artikel 55 der Middelbaar-Onderwijswet.

Artikel 2.

Wij benoemen voor het afnemen van het in artikel 1 bedoelde schriftelijke examen een Commissie, welke zitting houdt in de plaats, waar de Nederlandsche Regeering hare werkzaamheden verricht. De tijd der vergaderingen dezer Commissie wordt vastgesteld door Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten

en Wetenschappen. Hare leden genieten uit 's Rijks Kas vergoeding van reis- en verblijfkosten, benevens een door Onzen voornoemden Minister vastgesteld vacatiegeld.

Artikel 3.

Gelegenheid tot het afleggen van het schriftelijk examen, in artikel 1 bedoeld, wordt zoo mogelijk gegeven te Paramaribo, Willemstad (Curaçao) en verder in de plaatsen, door Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen te bepalen.

Het toezicht op de examens wordt uitgeoefend te Paramaribo en te Willemstad onder verantwoordelijkheid van den Gouverneur respectievelijk van Suriname en van Curaçao en in de overige plaatsen onder verantwoordelijkheid van den aldaar gevestigden Nederlandschen Consul-Generaal of Consul. Dit toezicht bedoelt met name er tegen te waken, dat de candidaten gedurende examens de beantwoording der opgaven en vragen met eenigerlei hulp of hulpmiddelen, anders dan uitdrukkelijk door de examencommissie toegestaan, verrichten.

Artikel 4.

De tijd der examens in plaatsen, in artikel 3 eerste lid genoemd, wordt bepaalde door Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Weten schappen. De Gouverneur, Consul-Generaal of Consul draagt zorg, dat aan de af te nemen examens op zoo doeltreffend mogelijke wijze tijdige bekendheid wordt gegeven en noodigt candidaten uit, zich bij hem aan te geven met vermelding van: —

a) naam, voornamen, datum en plaats van geboorte;
b) woonplaats en adres;
c) getuigschrift(en), eventueel reeds door den candidaat verkregen;
d) getuigschrift dat gewenscht wordt (einddiploma Gymnasium A of B; of Hoogere Burgerschool A of B).

Onze Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen bepaalt voor welke vakken of deelen van vakken het bezit van getuigschriften, onder c) bedoeld, vrijstelling kan verleenen voor het examen, onder d) vermeld.

De candidaat wordt niet tot het examen toegelaten dan nadat hij voldoende bewijs heeft overgelegd, dat hij Nederlander of Nederlandsch onderdaan is, alsmede door vertooning van een kwijting heeft aangetoond dat hij bij den Gouverneur, Consul-Generaal of Consul een bedrag van dertig gulden of vier Engelsche ponden, of de tegenwaarde van dit laatste bedrag in de valutta van het land, waar de candidaat woonachtig is, tot deelneming aan het examen heeft gestort.

Artikel 5.

De examencommissie draagt zorg, dat de opgaven in verzegelde pakketten tijdig worden gezonden aan den Gouverneur, Consul-Generaal of Consul onder wiens verantwoordelijkheid het toezicht wordt uitgeoefend. Niet dan onmiddellijk voor den aanvang van het examen worden de pakketten, welke de opgaven bevatten, in het bijzijn der candidaten geopend en de opgaven hun voorgelegd. Van het ongeschonden zijn en het openen der pakketten wordt een proces-verbaal opgemaakt. Dit proces-verbaal vermeldt tevens, of en in hoeverre door de candidaten volledig aan de voorwaarden vermeld in artikel 4, eerste lid, tweede gedeelte, is voldaan, alsmede eventueel bij of gedurende het examen voorgevallen gebeurlijkheden, welke voor de beoordeeling van de geleverde werkstukken van belang kunnen zijn.

Artikel 6.

Onmiddellijk na den afloop van het examen zendt de Gouverneur, Consul-Generaal of Consul het gemaakte werk der candidaten, met het proces-verbaal in artikel 5 bedoeld, in verzegelde pakketten naar het Departement van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen, met bijvoeging van een lijst der candidaten, die aan het examen deelnamen en der opgaven, genoemd in artikel 4, eerste lid, hem verstrekt.

Artikel 7.

De examencommissie beoordeelt het werk, hierbij voor de waardeering van het werk gebruikmakende van de cijfers 1 tot en met 10. Zij geeft van haar eindoordeel een beredeneerd verslag aan Onzen Minister van Onderwijs- Kunsten en Weten-

schappen, die den uitslag van het examen, de Commissie gehoord, vaststelt.

Artikel 8.

Onze Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen zendt van den uitslag van het examen bericht aan de candidaten, benevens afschrift hiervan aan den betrokken Gouverneur, Consul-Generaal of Consul.

Artikel 9.

Aan de candidaten, voor wie de uitslag van het examen gunstig is, wordt een getuigschrift verstrekt, waarvan het model wordt vastgesteld door Onzen Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen.

Artikel 10.

De programma's van de in dit besluit bedoelde examens worden als bijvoegsels bij dit besluit gevoegd.

Artikel 11.

Dit besluit treedt in werking op den dag volgende op dien van zijn plaatsing in het Staatsblad.

Onze Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen is belast met de uitvoering van dit besluit, dat in het Staatsblad zal worden geplaatst.

Londen, den 3den December 1942.

WILHELMINA.

De Minister van Onderwijs,
Kunsten en Wetenschappen,
G. BOLKESTEIN.

Uitgegeven den zevenden December 1942.

De Minister van Justitie,
VAN ANGEREN.

BIJVOEGSEL I, *behoorende bij Koninklijk besluit van 3 December 1942 (Staatsblad No. C. 67).*

Programma van het Bijzondere Staatsexamen,

bedoeld in artikel 10 van bovenaangehaald Koninklijk Besluit.

Gymnasium, Afdeeling A.

I. De Nederlandsche taal:

a. een opstel in het Nederlandsch over een onderwerp, door den candidaat te kiezen uit een zestal opgegeven onderwerpen;
b. Schriftelijke beantwoording van een aantal vragen naar aanleiding van een den candidaat voorgelegd stuk Nederlandsch proza of Nederlandsche poëzie.

II. De Grieksche taal:

a. Vertalen van eenvoudig proza en van epische poëzie (Homerus).
b. Vertalen van moeilijker proza.

III. De Latijnsche taal;

a. Vertalen van eenvoudig proza en poëzie (Ovidius, Vergilius).
b. Vertalen van moeilijker proza.

IV. De Fransche, Engelsche en Hoogduitsche taal:

Een vertaling van Fransch, Engelsch en Hoogduitsch proza.

V. De geschiedenis:

Kennis van de hoofdzaken der vaderlandsche en der algemeene geschiedenis na 1789 en tot 1920, blijkende uit de schriftelijke beantwoording van een aantal vragen over dit tijdvak gesteld.

VI. De Wiskunde:

a. De algebra tot en met de tweede-machtsvergelijkingen; eenvoudige graphische voorstellingen;
b. De planimetrie en de stereometrie.

Behoort bij Koninklijk besluit van 3 December 1942.
(Staatsblad No. C 67).
Mij bekend,
De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
G. BOLKESTEIN.

BIJVOEGSEL II, *behoorende bij Koninklijk besluit van 3 December 1942 (Staatsblad No. C 67).*

Programma van het Bijzondere Staatsexamen, bedoeld in artikel 10 van bovenaangehaald Koninklijk besluit.

Gymnasium, Afdeeling B.

I. De Nederlandsche taal:

a. Een opstel in het Nederlandsch over een onderwerp, door den canndidaat te kiezen uit een zestal opgegeven onderwerpen;

b. Schriftelijke beantwoording van een aantal vragen naar aanleiding van een den candidaat voorgelegd stuk Nederlandsch proza of Nederlandsche poëzie.

II. De Grieksche taal:

Vertalen van eenvoudig proza en van epische poëzie (Homerus).

III. De Latijnsche taal:

Vertalen van eenvoudig proza en van poëzie (Ovidius, Vergilius).

IV. De Fransche, Engelsche en Hoogduitsche taal;

Een vertaling van Fransch, Engelsch en Hoogduitsch proza.

V. De wiskunde:

a. De algebra tot en met de tweede-machtsvergelijkingen; graphische voorstellingen; de rekenkundige en meetkundige reeksen en de logarithmen;

b. De planimetrie en de stereometrie;

c. De vlakke trigonometrie en de analytische meetkunde in het platte vlak tot en met de kegelsneden.

VI. De natuurkunde en de scheikunde:

a. De proefondervindelijke natuurkunde en enkele belangrijke toepassingen;
De candidaat behoort bekend te zijn met eenvoudige natuurwetten; hij moet de wiskundige uitdrukking dier wetten kunnen toepassen op eenvoudige vraagstukken.
b. De hoofdbeginselen der anorganische en der organische scheikunde en enkele belangrijke toepassingen.

VII. De plant- en dierkunde:

a. Kennis van den bouw en de levensverrichtingen van het menschelijk lichaam;
b. Kennis van een overzicht van het dierenrijk;
c. Kennis van de stofwisseling der plant en van haar anatomischen bouw.

Behoort bij Koninklijk besluit van 3 December 1942.

(Staatsblad No. C 67).

Mij bekend,

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,

G. BOLKESTEIN.

BIJVOEGSEL III, *behoorende bij Koninklijk besluit van 3 December 1942 (Staatsblad No. C 67).*

Programma van het Bijzondere Staatsexamen, bedoeld in artikel 10 van bovenaangehaald Koninklijk Besluit.

HOOGERE BURGERSCHOOL, AFDEELING A.

I. De Nederlandsche taal:

a. Een opstel in het Nederlandsch over een onderwerp, door den candidaat te kiezen uit een zestal opgegeven onderwerpen;
b. Schriftelijke beantwoording van een aantal vragen naar aanleiding van een den candidaat voorgelegd stuk Nederlandsch proza of Nederlandsch poëzie.

II. De Fransche, Engelsche en Hoogduitsche taal:

a. Vertalen van Fransch, Engelsch en Hoogduitsch proza;
b. Vaardigheid in het schriftelijk gebruik van de vreemde taal, blijkende uit het stellen van een verslag of een brief naar aanleiding van zakelijke gegevens.

III. De handelwetenschappen:

Kennis der beginselen van:
a. De bedrijfshuishouding en het boekhouden;
b. De organisatie en de techniek van den handel;
c. het recht van het maatschappelijk verkeer.

IV. De staathuishoudkunde:

Kennis van:
a. Algemeene begrippen der staathuishoudkunde; productie en productiefactoren; ondernemingsvormen en vereeniging van ondernemingen.
b. Bedrijfsorganisatie. Organisatie van werkgever en werknemers;

c. Beginselen der sociale wetgeving;
d. Beginselen der waarde- en prijsleer.

V. De staatsinrichting van Nederland en de Overzeesche Gewesten;

Kennis van de hoofdzaken van de gemeente-, provinciale en staatsinrichting van Nederland en van de staatsinrichting der Overzeesche gebiedsdeelen.

VI. De aardrijkskunde:

a. Kennis van de beginselen der natuurkundige aardrijkskunde;
b. Kennis van de hoofdzaken der sociale en economische aardrijkskunde van Nederland en de Overzeesche Gewesten.

VII. De geschiedenis:

Kennis van de hoofdzaken der politieke en economische geschiedenis (vaderlandsche en algemeene) na 1789 en tot 1920.

VIII. De wiskunde:

a. Kennis van de beginselen der algebra en der planimetrie;
b. Vaardigheid in het oplossen van niet ingewikkelde vraagstukken;
c. Bekendheid met de financiëele rekenkunde.

Behoort bij Koninklijk besluit van 3 December 1942.
(Staatsblad No. C 67)

Mij bekend,

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,

G. BOLKESTEIN.

BIJVOEGSEL IV, *behoorende bij Koninklijk besluit van 3 December 1942 (Staatsblad No. C 67).*

Programma van het Bijzondere Staatsexamen, bedoeld in artikel 10 van bovenaangehaald Koninklijk besluit.

Hoogere Burgerschool, Afdeeling B.

I. De Nederlandsche taal:

a. Een opstel in het Nederlandsch over een onderwerp, door den candidaat te kiezen uit een zestal opgegeven onderwerpen;
b. Schriftelijke beantwoording van een aantal vragen naar aanleiding van een den candidaat voorgelegd stuk Nederlandsch proza of Nederlandsche poëzie.

II. De Fransche, Engelsche en Hoogduitsche taal:

Een vertaling van Fransch, Engelsch en Hoogduitsch proza.

III. De staathuishoudkunde:

Kennis van:
voortbrengen, verdeeling, omloop en verbruik der goederen; een en ander uit de geschiedenis der staathuishoudkunde.

IV. De staatsinrichting:

Kennis van de hoofdzaken van de gemeente-, provinciale en staatsinrichting van Nederland en van de staatsinrichting der Overzeesche Gewesten.

V. De aardrijkskunde:

a. Kennis van de beginselen der natuurkundige aardrijkskunde;
b. Kennis van de hoofdzaken der sociale en economische aardrijkskunde van Nederland en de Overzeesche gebiedsdeelen.

VI. De geschiedenis:

Kennis van de hoofdzaken der vaderlandsche en der algemeene geschiedenis na 1789 en tot 1920, blijkende uit de schriftelijke beantwoording van een aantal vragen over dit tijdvak gesteld.

VII. De wiskunde:

a. de reken- en stelkunde;
b. de driehoeksmeting;
c. de stereometrie;
d. de beschrijvende meetkunde.

ad a. Het examen in reken- en stelkunde omvat de reken- en meetkundige reeksen, de logarithmen, de samengestelde interestrekening, de zonder „kunstgrepen" op te lossen vergelijkingen van den eersten en den tweeden graad met een en meer onbekenden en de oplossing van vraagstukken, die daartoe aanleiding geven, eenvoudige grafische voorstellingen.

De onbepaalde vergelijkingen worden niet gevraagd.

ad b. Het examen in de driehoeksmeting strekt zich uit over de goneometrische betrekking van een of meer hoeken en de toepassingen van deze onderwerpen op meetkundige vraagstukken.

Eenvoudige goneometrische vergelijkingen.

ad c. Het examen in stereometrie eischt: inzicht in ruimtefiguren en bekendheid met de eigenschappen van den drievlakshoek, de eenvoudigste veelvlakken en omwentelingslichamen.

Kennis van de eigenschappen van den boldriehoek wordt niet geeischt.

ad d. Bij de beschrijvende meetkunde wordt eenige vaardigheid bij het uitvoeren van de voornaamste werkstukken verlangd.

Toepassingen betreffende onderwerpen, waarop de bovengenoemde steunen of die daarmede in onmiddellijk verband staan, zijn niet uitgesloten.

VIII. De mechanica:

Het examen omvat: de eerste beginselen van de leer der bewegingen en de eenparig veranderlijke bewegingen en de leer der samenstelling van die bewegingen; de kogelbaan; de dynamische grondbegrippen met toepassing op eenvoudige gevallen van beweging, ook van verbonden lichamen; eenhedenstelsels; de samenstelling van krachten en koppels; de momentenstelling; de leer van het zwaartepunt en zijn plaatsbepaling voor enkele zeer eenvoudige lichamen; eenvoudige getallen van evenwicht, ook met inachtneming van de wrijving (géén tapwrijving); de leer van arbeid en arbeidsvermogen met toepassing op eenvoudige gevallen van beweging.
De candidaat behoort zoowel door het beantwoorden van vragen over onderwerpen, die in de theorie behandeld zijn, als door het oplossen van vraagstukken te toonen, dat deze onderwerpen zijn eigendom geworden zijn.

IX. De natuurkunde:

Het examen omvat de proefondervindelijke natuurkunde en de belangrijke toepassingen.
De candidaat behoort bekend te zijn met eenvoudige natuurwetten; hij moet de wiskundige uitdrukking dier wetten kunnen toepassen op eenvoudige vraagstukken.

X. De scheikunde:

Het examen omvat de hoofdbeginselen der anorganische en der organische scheikunde en enkele belangrijke toepassingen.

XI. De plant- en dierkunde:

a. Kennis van den bouw en de levensverrichtingen van het menschelijk lichaam;

b. Kennis van een overzicht van het dierenrijk;

c. **Kennis van de stofwisseling der plant en van haar anatomi- schen bouw.**

Behoort bij Koninklijk besluit van 3 December 1942.
(Staatsblad No. C 67).
Mij bekend,

De Minister van Onderwijs, Kunsten en Wetenschappen,
G. BOLKESTEIN.